

**Міністерство освіти і науки України
Дніпровський державний технічний університет
Факультет економіки та соціальних комунікацій
Кафедра соціально-психологічних і гуманітарних наук**

**Соціологічна асоціація України
Дніпропетровське обласне відділення**

**РОЗВИТОК ОСНОВНИХ НАПРЯМІВ СОЦІОГУМАНІТАРНИХ НАУК:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

збірник матеріалів

XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції

(м. Кам'янське, 14 – 15 травня 2026)

**Кам'янське
2026**

***XIII Всеукраїнська науково-практична конференція «Розвиток основних напрямів соціогуманітарних наук: проблеми та перспективи»
(м. Кам'янське, 14 – 15 травня 2026)***

УДК 009(08)

ББК 6/я431

З

Розвиток основних напрямів соціогуманітарних наук: проблеми та перспективи : збірник матеріалів XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Кам'янське, 14 – 15 травня 2026/ Дніпровський державний технічний університет. Кам'янське, 2026. 271 с.

У збірнику представлені тези доповідей з соціології, психології, політології, публічного управління і місцевого самоврядування, соціальних комунікацій, історії та права, економіки і менеджменту, філології, педагогіки, а також статті Круглого столу «Суспільні виміри трансформаційних змін в геополітичному просторі» та секцій конференції. Матеріали збірника розраховано на здобувачів вищої освіти, аспірантів, викладачів закладів вищої освіти та інших наукових фахівців.

Мови видання: українська, англійська.

Редакційна рада не обов'язково поділяє думки авторів. Відповідальність за дотримання умов академічної доброчесності, грамотність, список використаних джерел, достовірність цитат та посилань, використання статистичних матеріалів покладається на авторів.

Усі права захищені. При будь-якому використанні матеріалів конференції посилання на джерело є обов'язковим.

УДК 009(08)

ББК 6/я431

© Автори публікацій, 2026

© Кафедра соціально-психологічних і гуманітарних наук
Дніпровського державного технічного університету, 2026

**ХІІІ Всеукраїнська науково-практична конференція «Розвиток основних напрямів соціогуманітарних наук: проблеми та перспективи»
(м. Кам'янське, 14 – 15 травня 2026)**

МОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ.....	
Романюха Марина НАУКОВО-ПОПУЛЯРНИЙ ПЕРЕКЛАД: ВІД ТЕМАТИЧНОЇ РУБРИКАЦІЇ ДО МЕТОДИЧНОГО ВТІЛЕННЯ.....	184
Харгел Діана, Власенко Наталія ПУБЛІЧНИЙ ВИСТУП ЯК ВАЖЛИВИЙ ЗАСІБ КОМУНІКАЦІЇ ПЕРЕКОНАННЯ.....	186
Секція 9. Педагогіка	
Андрейко Віталій, Гасинець Ярослава, Левкулич Василь, Староста Володимир ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НЕПЕРЕРВНОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УСКЛАДНЕНИХ УМОВАХ: ДОСВІД СТУДЕНТІВ РІЗНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	189
Гринь Ольга, Повідайчик Оксана ПОТЕНЦІАЛ СТОРІТЕЛІНГУ У ФОРМУВАННІ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ БІОЛОГІЇ.....	191
Кузьменко Наталя СИСТЕМНА ТРАНСФОРМАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ: ГУМАНІСТИЧНИЙ ТА ПЕРСОНАЛІЗОВАНИЙ ВИМІРИ.....	193
Мірошник Роман ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНИХ ТА ДОПОВНЕНИХ РЕАЛЬНОСТЕЙ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ.....	195
Пальгуй Інна ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧИТЕЛІВ БІОЛОГІЇ ПІД ЧАС ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ.....	196
Полякова Анастасія ІНТЕГРАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ПРАКТИКО- ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ У ВИКЛАДАННЯ БІОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН.....	198
Цабан Ангеліна, Максименко Єгор, Якуніна Алла ВПЛИВ ХАБАРІВ НА ЯКІСТЬ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ У ШКОЛАХ.....	201
Шишак Андріана ОСВІТНІЙ ПОТЕНЦІАЛ СИСТЕМИ КАРЛА ОРФА ПІД ЧАС ОРГАНІЗАЦІЇ МУЗИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	203
Ярова Милана, Якуніна Алла ТРАНСФОРМАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ (2022-2026).....	205
Секція 10. Філософія	
Іванова Олена ЕТИКА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В КОНТЕКСТІ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ.....	207
Ткаченко Ірина, Бічарьова Юлія	208

***XIII Всеукраїнська науково-практична конференція «Розвиток основних напрямів соціогуманітарних наук: проблеми та перспективи»
(м. Кам'янське, 14 – 15 травня 2026)***

Подальші кроки для виправлення цієї ситуації повинні бути комплексними. По-перше, необхідно забезпечити повну прозорість бюджетів шкіл та батьківських внесків через цифрові платформи. По-друге, ключову роль має відіграти реформа системи оцінювання, де людський фактор буде мінімізовано завдяки автоматизованим тестам та незалежному моніторингу знань. Проте найважливішим фактором залишається зміна суспільної свідомості. Батьки повинні усвідомити, що «куплена» оцінка сьогодні — це професійна неспроможність їхньої дитини завтра, а вчителі мають отримати належну соціальну підтримку та гідну оплату праці, що зробить корупцію неприйнятною з етичної та економічної точок зору. Тільки через утвердження принципів академічної доброчесності українська школа зможе стати справжнім осередком формування інтелектуальної еліти держави.

ШИШАК АНДРІАНА

доктор філософії, старший викладач кафедри освітології і педагогіки
Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль

**ОСВІТНІЙ ПОТЕНЦІАЛ СИСТЕМИ КАРЛА ОРФА ПІД ЧАС ОРГАНІЗАЦІЇ
МУЗИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ**

Музична діяльність дітей дошкільного віку сприяє їх гармонійному розвитку. Заняття нею формує емоційну чутливість, творчі здібності, комунікативні навички, креативне мислення тощо. Тому важливим є використовувати педагогічні технології, спрямовані на становлення мистецько-творчої компетентності дошкільників, зокрема ті, що визначають організацію їх мистецької діяльності. Прикладом є система Карла Орфа, яку сьогодні вважають однією з найбільш ефективних для використання у роботі з дітьми дошкільного віку.

Мета доповіді полягає в тому, щоб здійснити аналіз освітнього потенціалу системи К. Орфа під час організації музичної діяльності дошкільників.

Освітній потенціал системи К. Орфа полягає у тому, що вона поєднує навчання музиці та природовідповідні дитячому віку інші види активності. У дошкільному віці дитина пізнає світ через гру, емоційне переживання та безпосередню діяльність. Саме тому система К. Орфа інтегрує музику у цілісний процес дитячого самовираження. Такий підхід відповідає сучасним освітнім вимогам, які спрямовані на особистісно зорієнтовану модель навчання.

К. Орф – німецький композитор, музикант і педагог. Він створив власну концепцію музичного виховання, яка ґрунтується на природній активності дитини. Його педагогічна система виникла як альтернатива традиційному академічному навчанню музики, яке часто будувалося на механічному відтворенні музичного матеріалу. К. Орф запропонував дещо інший підхід: музика повинна бути близькою дитині, пов'язаною з її мовленням, рухом та власною творчою ініціативою. Тому запропонована система базується на первинних формах людської активності – русі, грі та імпровізації. Використання цих елементів створюють сприятливі умови для розвитку дошкільника, оскільки відповідають його психофізіологічним особливостям. Це вказує на одну із характеристик освітнього потенціалу системи К. Орфа – її інтегративність. Адже у її межах дитину залучають до музичної діяльності комплексно: через мовленнєві вправи, спів, рухи, драматизацію та інструментальне виконання. Ця багатокomпонентна організація музичної діяльності сприяє

**XIII Всеукраїнська науково-практична конференція «Розвиток основних напрямів соціогуманітарних наук: проблеми та перспективи»
(м. Кам'янське, 14 – 15 травня 2026)**

формуванню цілісного художнього досвіду та активізує різні канали сприйняття [2].

К. Орф вважав, що засвоєння ритму є основою музичного розвитку. Організація музичної діяльності дошкільників у межах Орф-педагогіки починається не з теоретичних понять, а з практичного «проживання» ритму. Діти засвоюють ритмічні закономірності через слова, короткі мовленнєві конструкції, імена, римування, рухові вправи та гру. Цей спосіб навчання відповідає віковим можливостям дошкільника, адже знання формуються через дію [2].

Освітній потенціал системи К. Орфа передбачає розвиток творчості дітей дошкільного віку у процесі активної діяльності, зокрема спонтанної. Тому імпровізація є одним з основних методів. Вона дає змогу дошкільникам самостійно створювати ритмічні малюнки чи музичні образи [3].

Інструментарій, який використовують під час організації музичної діяльності за системою К. Орфа, створено з урахуванням вікових можливостей дітей. Він обов'язково має бути таким, що не потребує складної технічної підготовки. Адже кожна дитина має мати можливість долучитися до музичної діяльності, незалежно від індивідуальних здібностей, наявності чи відсутності попереднього досвіду. Тобто музична діяльність має бути доступна усім, таким чином відповідаючи принципам інклюзивної освіти [4].

Відповідно до сутності системи К. Орфа музичні заняття є способом самовираження дитини. Співаючи, дотримуючись ритму, виконуючи відповідні рухи, граючи на музичних інструментах, дошкільники вчаться розуміти художній зміст музики і, крім цього, усвідомлювати власні почуття та виражати емоції. Зазначене також стимулює розвиток емоційного інтелекту [1].

Отже, освітній потенціал системи К. Орфа під час організації музичної діяльності дітей дошкільного віку полягає у її здатності інтегрувати різні форми дитячої активності в єдиний педагогічний процес. Запропонована концепція сприяє розвитку музичних здібностей, творчого мислення та емоційної сфери. Вона створює умови для природного залучення дитини до музичного мистецтва та забезпечує гармонійний розвиток особистості в умовах сучасної дошкільної освіти.

Список використаних джерел:

1. Dang Y., Pattananon N., Smithitam S. Carl Orff's Teaching Method in Kindergarten Music Activities and Research in Music Education in China. *Journal of Modern Learning Development*. 2023. № 8(6). P. 255–262.
2. Klim-Klimaszewska A. Alternative Preschool Education According to the Pedagogical Concept of Carl Orff. *Social Dissertations*. 2024. № 18(1). P. 367–384.
3. Li B., Wu Q., Yang X., Li J. Research on the Application of Orff Music Rhythm in Rural Preschool Children's Education. *Art and Performance Letters*. 2023. № 4(6). P. 29–35.
4. Liu Q., Pattananon N., Sukhumvat S. Applying Carl Orff Method in Preschool Music Education in China. *Journal of Modern Learning Development*. 2023. № 8(4). P. 283–290.

ЯРОВА МИЛАНА

студентка 1 курсу кафедри філології та мовних комунікацій

Дніпровський державний технічний університет

м. Кам'янське

Науковий керівник **ЯКУНІНА АЛЛА**

доцент, к.іст.н., доцент кафедри СПГН

Дніпровський державний технічний університет

м. Кам'янське

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ